

[Christmas Møller.]

maaden, som det nuværende Partisystem har. Men der er slet ingen, der kan være i Tvivl om, at Partirammer ogsaa var stærke i 1909 under Enkeltmandskredssystemet, og de, der har Erindringer om det J. C. Christensenske Styre fra 1906 til 1909, vil sikkert ogsaa bevare Erindringen om et meget fast og meget bestemt Styre. Forskellen er derfor ikke saa forfærdelig stor, som det ærede Medlem vilde gøre den til. Det Spørgsmaal, man maa drage frem, er, om vi ikke skal afskaffe Formen „støttende et Parti“ og kun have Formen „tilhørende et Parti“; den første gør det dog altid noget vanskeligere.

Til det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen vil jeg kun sige, at jeg er særdeles veltilfreds med, at det ærede Medlem fremsatte tydelige og klare Udtalelser om, at kun resulterende i større Retfærdighed kunde Ændringer i Valgloven gennemføres. Den højtærede Indenrigsminister fremsatte ikke en slet saa klar Udtalelse; nu kan man ikke altid være sikker paa den højtærede Indenrigsminister, men i den Retning her er jeg sikker paa ham, for selv om hans Retfærdighedsfølelse ikke skulde være tilstrækkelig, saa er Selvopholdelsesdriften stærk hos ham og hans Parti, og den er i hvert Fald tilstrækkelig til i denne Sag at lede ham paa den rette Vej.

Jeg vil gerne yderligere sige, at jeg tror nu ikke, at jeg havde saa helt Uret i den Afbrydelse, jeg kom med angaaende, om det var i 1924 eller i 1926, at Afgørelsen faldt med Hensyn til Grev Holsteins Stilling. Det ærede Medlem Hr. Krag var med til som Indenrigsminister efter Valget i 1926 at træffe Afgørelse om, hvorvidt et ekskluderet Medlem kunde stille sig i Tilslutning til et Parti og indgive Liste, og i 1926 indgav Det konservative Folkeparti og Aksel B. Lange og Grev Holstein Lister, og de blev begge accepteret. I 1924 forelaa Problemet saaledes, at baade Landstingsmand Aksel B. Lange og Grev Holstein blev valgt, men i 1926 blev Holstein og Orla-Jensen valgt, saa jeg tror i og for sig heller ikke, dette var saa forkert. Men det giver kun Anledning til at drøfte Spørgsmaalet: Hvorledes skal vi ordne den Sag, om man tilhører et Parti eller ej? I Dag er Stillingen den, at en Socialdemokrat kan hægte sig paa Det konservative Folkeparti og en Konservativ paa Socialdemokratiet som Medlem og begge i valglovsmæssig Forstand høste alle Fordele deraf. Der er et meget stort og indviklet Problem, som vi naturligvis ikke kan drøfte i de korte Bemærk-

ninger, jeg herefter kan faa, men det er et Problem, som alle Partier har en fælles Interesse i at drøfte.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Krag har Ordet for en kort Bemærkning.

Krag: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har misforstaaet mig, naar han synes at mene, at jeg skulde have noget som helst imod, at han har taget Ordet i denne Sammenhæng. Paa ingen Maade, tværtimod, jeg maa komplimentere det ærede Medlem, fordi han nu ad denne Vej agter at fjerne de skadelige Virkninger af den gældende Forretningsorden, derved at man, som han udtrykte det, deler Arbejdet imellem sig. Det er en Fremgangsmaade, som vi kan følge, indtil vi faar den Forretningsorden ændret, som vi nu har at trækkes med; men det vil ikke just blive fremmende for Forhandlingernes hurtige Forløb, hvis det bliver Coutume.

Maa jeg endvidere sige til det ærede Medlem, at det er meget muligt, at Partirammerne i 1909 var lige saa stærke, som de er nu, og maaske stærkere, men det ærede Medlem maa forstaa, at det er slet ikke det, det drejer sig om. Valgloven af 1909 tilstræbte ikke at tilvejebringe en ligelig Repræsentation for Partidannelserne ude blandt Vælgerne her paa Rigsdagen, og derfor kunde Udtræden og Indtræden i et Parti aldeles ikke i valglovsmæssig Forstand faa nogen som helst Betydning, saaledes som Tilfældet er nu, hvor Valglovens Formaal er at tilvejebringe den ligelige Repræsentation, og hvor Udtræden og Deling af Partier fuldstændig ændrer dette Forhold og derfor bør indankes for Vælgernes Domstol, inden de kan afsætte betydende Resultater her i Tinget.

Den højtærede Minister pegede paa — hvad der naturligvis kun kan glæde mig —, at han ogsaa saa en Vanskelighed i at opretholde Begrebet „støttende et Parti“; saaledes som det nu er fastlagt i Valgloven, og den højtærede Minister pegede paa de Vanskeligheder, som jeg i denne Forbindelse som Indenrigsminister havde staaet over for i Forbindelse med Grev Holsteins Valg i Aarhus som konservativ Løsgænger, og saa fjøede den højtærede Minister til, at jeg havde jo dør som Minister stødt paa meget betydelige Vanskeligheder, saa betydelige, at jeg ikke i det Valglovsforslag, jeg fremsatte i 1927, havde ændret den gældende Valglov paa dette Punkt. Jeg var overbevist om, da den højtærede Minister sagde dette, at der var